

รายงานผลการดำเนินการตามแผนบริหารจัดการความเสี่ยง
การทุจริตและประพฤติมิชอบ
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘

เทศบาลตำบลเชียงใหม่
อำเภอเชียงใหม่ จังหวัดมหาสารคาม

ความเสี่ยงการทุจริต หมายถึง ความเสี่ยงของการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต การขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม หรือการรับสินบน

วัตถุประสงค์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

มาตรการป้องกันการทุจริตสามารถจะช่วยลดความเสี่ยงที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตในองค์กรได้ ดังนั้น การประเมินความเสี่ยงด้านการทุจริต การออกแบบและการปฏิบัติงานตามมาตรการควบคุมภายใน ที่เหมาะสมจะช่วยลดความเสี่ยงด้านการทุจริต ตลอดจนการสร้างจิตสำนึกและค่านิยมในการต่อต้านการทุจริตให้แก่ บุคลากรขององค์กรถือเป็นการป้องกันการเกิดการทุจริตในองค์กร ทั้งนี้ การนำเครื่องมือประเมิน ความเสี่ยงมาใช้ในองค์กรจะช่วยให้เป็นหลักประกันในระดับหนึ่งว่า การดำเนินการขององค์กรจะไม่มี การทุจริต หรือในกรณีที่พบกับการทุจริตที่ไม่คาดคิดโอกาสที่จะประสบกับปัญหาน้อยกว่าองค์กรอื่น หรือหากเกิด ความเสียหายขึ้นก็จะเป็นความเสียหายที่น้อยกว่าองค์กรที่ไม่มีการนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยง มาใช้ เพราะได้ มีการเตรียมการป้องกันล่วงหน้าไว้โดยให้เป็นส่วนหนึ่งของการปฏิบัติงานประจำ ซึ่งไม่ใช่การเพิ่มภาระงานแต่อย่างใด

วัตถุประสงค์หลักของการประเมินความเสี่ยงการทุจริต : เพื่อให้หน่วยงานภาครัฐ มีมาตรการระบบ หรือ แนวทางในการบริหารจัดการความเสี่ยงของการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตซึ่งเป็น มาตรการ ป้องกันการทุจริตเชิงรุกที่มีประสิทธิภาพต่อไป

การบริหารจัดการความเสี่ยงมีความแตกต่างจากการตรวจสอบภายในอย่างไร

การบริหารจัดการความเสี่ยงเป็นการทำงานในลักษณะที่ทุกภาระงานต้องประเมินความเสี่ยงก่อน ปฏิบัติงานทุกครั้ง และแทรกกิจกรรมการตอบโต้ความเสี่ยงไว้ก่อนเริ่มปฏิบัติงานหลักตามภาระงานปกติของการเฝ้าระวังความเสี่ยงล่วงหน้าจากทุกภาระงานร่วมกันโดยเป็นส่วนหนึ่งของความรับผิดชอบปกติที่มีการรับรู้และยอมรับจากผู้ที่เกี่ยวข้อง (ผู้นำส่งงานให้) เป็นลักษณะ Pre-Decision ส่วนการตรวจสอบภายในจะเป็นในลักษณะกำกับ ติดตามความเสี่ยงเป็นการสอบทาน เป็นลักษณะ Post-Decision

องค์ประกอบที่ทำให้เกิดการทุจริต

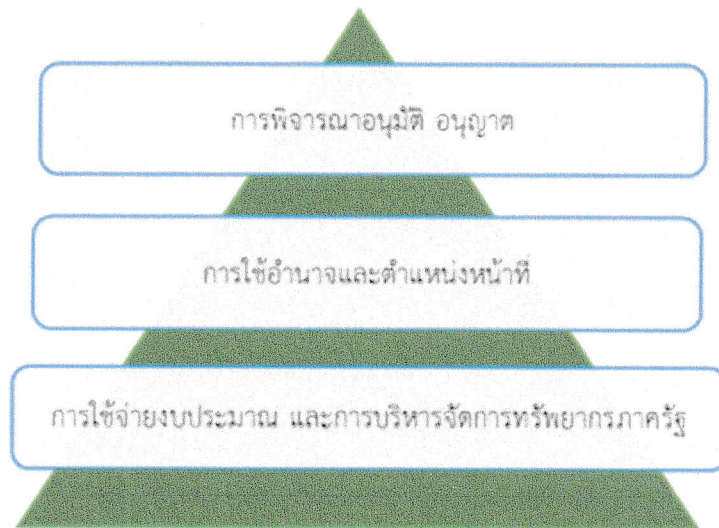
องค์ประกอบหรือปัจจัยที่นำไปสู่การทุจริต ประกอบด้วย Pressure/Incentive หรือ แรงกดดันหรือแรงจูงใจ Opportunity หรือ โอกาส ซึ่งเกิดจากช่องโหว่ของระบบต่าง ๆ คุณภาพการควบคุม กำกับ ควบคุมภายในขององค์กรมีจุดอ่อน และ Rationalization หรือ การหาเหตุผลสนับสนุนการกระทำตามทฤษฎี สามเหลี่ยมการทุจริต (Fraud Triangle)

ขอบเขตประเมินความเสี่ยงการทุจริต

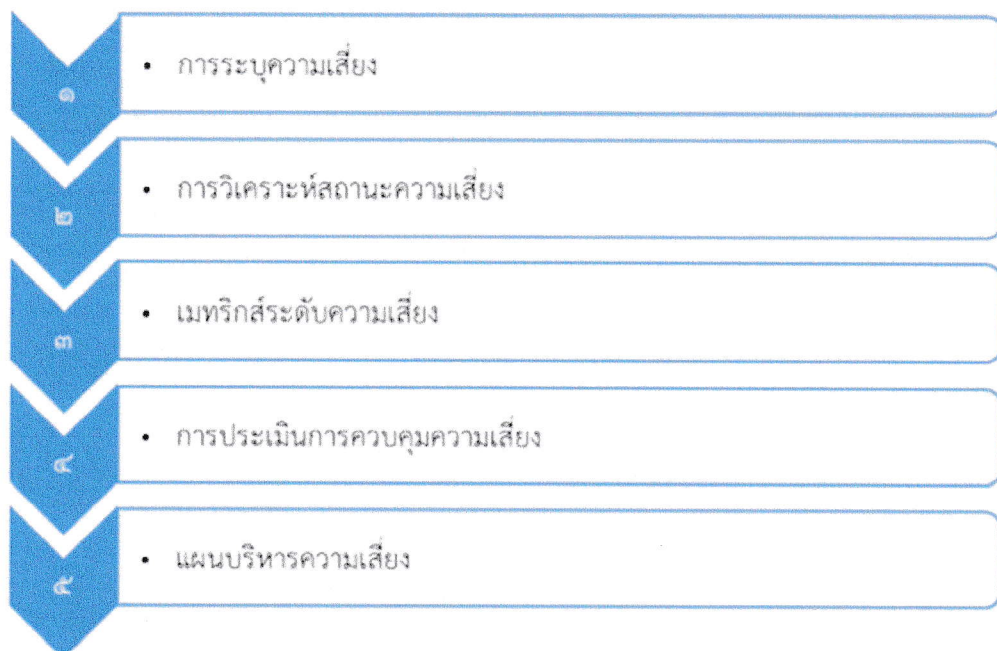
แบ่งประเภทความเสี่ยงการทุจริต ออกเป็น ๓ ด้าน ดังนี้

๑. ความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต การให้บริการประชาชน อนุมัติ หรืออนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘)

๒. ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่
๓. ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้จ่ายงบประมาณและการบริหารจัดการทรัพยากรภาครัฐ

การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

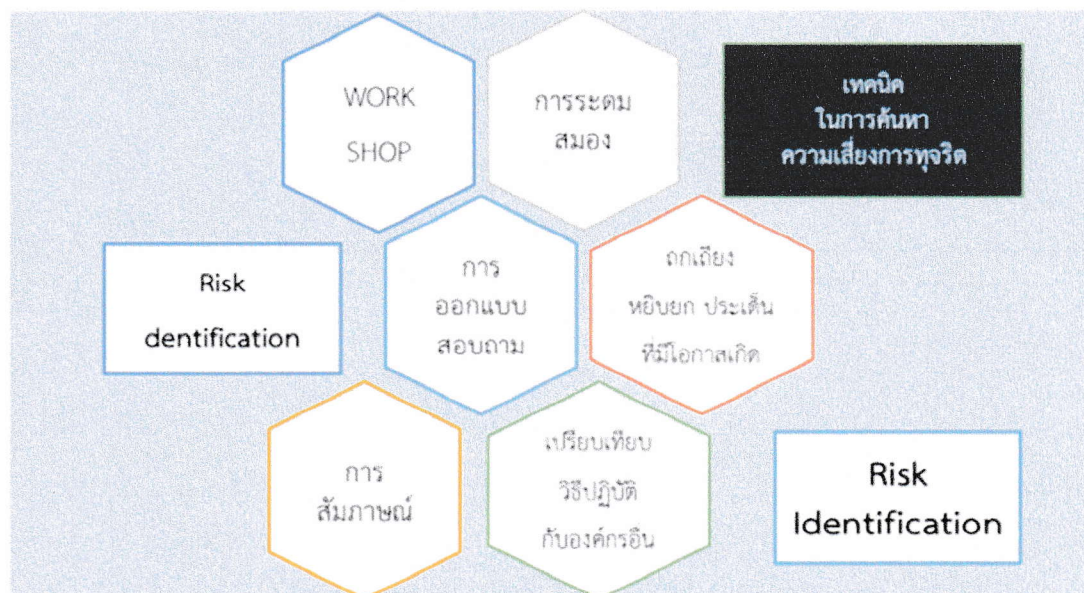
การระบุความเสี่ยง (Risk Identification)

ขั้นตอนที่ ๑ นำข้อมูลที่ได้จากขั้นเตรียมการในส่วนรายละเอียดขั้นตอน แนวทางหรือเกณฑ์การปฏิบัติงาน ของกระบวนการที่จะทำการประเมินความเสี่ยงการทุจริต ซึ่งในขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้น ย่อมประกอบไปด้วย ขั้นตอนย่อย ในการระบุความเสี่ยงตามขั้นตอนที่ ๑ ให้ทำการระบุความเสี่ยง อธิบายรายละเอียด รูปแบบ พฤติการณ์ความเสี่ยงเฉพาะที่มีความเสี่ยงการทุจริตเท่านั้น และใน

การประเมินต้องคำนึงถึงความเสี่ยงในภาพรวม ของการดำเนินงานเรื่องที่จะทำการประเมินด้วย เนื่องจากในกระบวนการปฏิบัติงานตามขั้นตอนอาจไม่พบ ความเสี่ยง หรือโอกาสเสี่ยงต่ำ แต่อาจพบว่ามีความเสี่ยงในเรื่องนั้น ๆ ในการดำเนินงานที่ไม่ได้อยู่ในขั้นตอนก็ เป็นได้ โดยไม่ต้องคำนึงว่า หน่วยงานจะมีมาตรการป้องกันหรือแก้ไขความเสี่ยงการทุจริตนั้นอยู่แล้ว นำข้อมูลรายละเอียดดังกล่าวลงในประเภทของความเสี่ยงซึ่งเป็น Know Factor หรือ Unknown Factor

Known Factor	ความเสี่ยงทั้ง ปัญหา/พฤติกรรมที่เคยรับรู้ว่าเคยเกิดมาก่อน คาดหมายได้ว่า มีโอกาสสูงที่จะเกิดซ้ำ หรือมีประวัติ มีมานานอยู่แล้ว
Unknown Factor	ปัจจัยความเสี่ยงที่มาจากการพยากรณ์ ประมาณการล่วงหน้าในอนาคต ปัญหา/พฤติกรรม ความเสี่ยงที่อาจจะเกิดขึ้น (คิดล่วงหน้า ตีตนไปก่อนไข้เสมอ)

เทคนิคในการ ระบุความเสี่ยงการทุจริตด้วยวิธีการต่างๆ ดังนี้

เกณฑ์ระดับโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง (Likelihood)เชิงคุณภาพ

ระดับ	โอกาสที่เกิด	คำอธิบาย
๕	สูงมาก	โอกาสเกิดการกระทำทุจริตมากกว่า ๒๕ ครั้งต่อปี
๔	สูง	โอกาสเกิดการกระทำทุจริตไม่เกิน ๒๐ ครั้งต่อปี
๓	ปานกลาง	โอกาสเกิดการกระทำทุจริตไม่เกิน ๑๕ ครั้งต่อปี
๒	น้อย	โอกาสเกิดการกระทำทุจริตไม่เกิน ๑๐ ครั้งต่อปี
๑	น้อยมาก	โอกาสเกิดการกระทำทุจริตไม่เกิน ๕ ครั้งต่อปี

เกณฑ์ระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact)

ระดับ	ความรุนแรง	คำอธิบาย
๕	สูงมาก	เสียหายต่อภาพลักษณ์ของหน่วยงาน ประชาชนไม่ได้รับความสะดวก เป็นภัยด้านความมั่นคง อาชญากรรม และความรุนแรงอื่น ๆ
๔	สูง	เสียหายต่อภาพลักษณ์ของหน่วยงาน และประชาชนไม่ได้รับความสะดวก
๓	ปานกลาง	เสียหายต่อภาพลักษณ์ของหน่วยงาน
๒	น้อย	-
๑	น้อยมาก	-

ระดับของความเสียหาย (Degree of Risk) แสดงถึงระดับความสำคัญในการบริหารความเสี่ยง โดยพิจารณา จากผลคูณ ของระดับโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง (Likelihood) กับระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact) ของความเสี่ยง แต่ละสาเหตุ (โอกาส x ผลกระทบ) กำหนดเกณฑ์ไว้ ๔ ระดับ ดังนี้

ระดับของความเสียหาย (Degree of Risk)

ลำดับ	ระดับความเสี่ยง	ช่วงคะแนน
๑	ความเสี่ยงระดับสูงมาก (Extreme Risk : E)	๑๕ - ๒๕ คะแนน
๒	ความเสี่ยงระดับสูง (High Risk : H)	๙ - ๑๔ คะแนน
๓	ความเสี่ยงระดับปานกลาง (Moderate Risk : M)	๔ - ๘ คะแนน
๔	ความเสี่ยงระดับต่ำ (Low Risk : L)	๑ - ๓ คะแนน

ในการวิเคราะห์ความเสี่ยงจะต้องมีการกำหนดแผนภูมิความเสี่ยง (Risk Profile) ที่ได้จากการพิจารณา จัดระดับความสำคัญของความเสี่ยงจากโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง (Likelihood) และผลกระทบ ที่เกิดขึ้น (Impact) และขอบเขตของระดับความเสี่ยงที่สามารถยอมรับได้ (Risk Appetite Boundary) โดยที่

$$\text{ระดับความเสี่ยง} = \text{โอกาสในการเกิดเหตุการณ์ต่างๆ} \times \text{ความรุนแรงของเหตุการณ์ต่างๆ} \\ (\text{Likelihood} \times \text{Impact})$$

ซึ่งจัดแบ่งเป็น ๔ ระดับ สามารถแสดงเป็น Risk Profile แบ่งพื้นที่เป็น ๔ ส่วน (๔ Quadrant) ใช้เกณฑ์ในการจัดแบ่ง ดังนี้

ระดับความเสี่ยง	คะแนนระดับความเสี่ยง	มาตรการกำหนด	การแสดงสีสัญลักษณ์
เสี่ยงสูงมาก (Extreme)	๑๕ - ๒๕ คะแนน	มีมาตรการลดและประณินซ้ำหรือถ่ายโอนความเสี่ยง	สีแดง
เสี่ยงสูง (High)	๙ - ๑๔ คะแนน	มีมาตรการลดความเสี่ยง	สีส้ม
ปานกลาง (Medium)	๔ - ๘ คะแนน	ยอมรับความเสี่ยงแต่มีมาตรการควบคุมความเสี่ยง	สีเหลือง
ต่ำ (Low)	๑ - ๓ คะแนน	ยอมรับความเสี่ยง	สีเขียว

ตารางระดับของความเสี่ยง (Degree of Risk)

ความรุนแรงของผลกระทบ (Impact)

๕	๕	๑๐	๑๕	๒๐	๒๕
๔	๔	๘	๑๒	๑๖	๒๐
๓	๓	๖	๙	๑๒	๑๕
๒	๒	๔	๖	๘	๑๐
๑	๑	๒	๓	๔	๕
	๑	๒	๓	๔	๕

โอกาสที่จะเกิดความเสียหาย (Likelihood)

- สถานะสีแดง : ความเสี่ยงอยู่ในระดับที่ไม่สามารถยอมรับได้ ต้องมีแผน/มาตรการเพื่อลดความเสี่ยงทันที
- สถานะสีส้ม : ความเสี่ยงอยู่ในระดับที่ไม่สามารถยอมรับได้ ต้องมีแผน/มาตรการเพื่อลดความเสี่ยง
- สถานะสีเหลือง : ความเสี่ยงยังอยู่ในระดับที่ยอมรับได้ แต่ต้องมีการทบทวนความเพียงพอของมาตรการควบคุมที่มีอยู่
- สถานะสีเขียว : ความเสี่ยงอยู่ในระดับที่ยอมรับได้ โดยไม่ต้องการจัดทำแผนเพื่อลดความเสี่ยง

รายงานผลการดำเนินการตามแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบ

เทศบาลตำบลเขียงยืน

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘

ประเด็นความเสี่ยง	เหตุการณ์ความเสี่ยง	ระดับ ความเสี่ยง (โอกาส*ผลกระทบ)	วิธีการในการบริหารจัดการ ความเสี่ยง	ผลการดำเนินการตามวิธีการ ในการบริหารจัดการความเสี่ยง
๑. การอนุมัติ อนุญาต ตามพระราชบัญญัติ การ อำนวย ความ สะดวก	การยื่นคำขออนุญาตไม่เป็นไป ตามรอบระยะเวลาที่กำหนดไว้ อาจมีการเรียกรับผลประโยชน์ เพื่อความรวดเร็ว	๒ X ๕ (ปานกลาง)	จัดทำมาตรฐานการตรวจสอบการ ปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ในการ ตรวจสอบเอกสารและการให้บริการ อย่างชัดเจน พร้อมกำหนดขั้นตอน ระยะเวลาและเอกสารที่ต้องใช้ในการ ยื่นคำขออนุญาตให้เป็นมาตรฐาน เดียวกัน รวมทั้งประชาสัมพันธ์ให้ ประชาชนรับทราบผ่านช่องทางต่างๆ	การปฏิบัติงานมีความโปร่งใส ตรวจสอบ ได้ ลดความเสี ยงการเรียกรับ ผลประโยชน์และไม่พบข้อร้องเรียน

ประเด็นความเสี่ยง	เหตุการณ์ความเสี่ยง	ระดับ ความเสี่ยง (โอกาส*ผลกระทบ)	วิธีการในการบริหารจัดการ ความเสี่ยง	ผลการดำเนินการตามวิธีการ ในการบริหารจัดการความเสี่ยง
๒. การใช้อำนาจตามกฎหมาย / การให้บริการตามภารกิจ	๑. การเรียกรับสินบนเพื่อแลกกับการบริการที่รวดเร็วและลดขั้นตอน ๒. การเรียกเก็บเงินเพื่อแลกกับการเลื่อนระดับตำแหน่ง ๓. การเรียกรับเงินเพื่อแลกกับการหลีกเลี่ยงการเสียภาษีหรือค่าธรรมเนียมต่างๆ	๒ X ๕ (ปานกลาง)	ส่งเสริมให้เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานตามประมวลจริยธรรม และหลักธรรมาภิบาล โดยดำเนินการดังนี้ ๑. อบรมเจ้าหน้าที่เรื่องการส่งเสริมการปฏิบัติงานและประพฤติตนตามประมวลจริยธรรม/หลักธรรมาภิบาล ๒. มีช่องทางการร้องเรียนเจ้าหน้าที่ ๓. กำชับให้เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ โดยเคร่งครัด	๑. ผู้บริหารได้กำชับและมอบนโยบายในการประชุมประจำเดือน ให้เจ้าหน้าที่ทุกระดับปฏิบัติงานตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับอย่างเคร่งครัด ๒. มีการจัดโครงการอบรมเพื่อส่งเสริมการปฏิบัติงานและประพฤติตนตามประมวลจริยธรรมและหลักธรรมาภิบาลให้แก่บุคลากรในหน่วยงาน ๓. หน่วยงานได้เปิดช่องทางการร้องเรียนผ่านเว็บไซต์และจุดบริการ โดยในรอบปีที่ผ่านมา ไม่พบเรื่องร้องเรียนเกี่ยวกับการเรียกรับสินบนหรือการเรียกเก็บเงินเพื่อแลกกับการบริการหรือเลื่อนตำแหน่ง

ประเด็นความเสี่ยง	เหตุการณ์ความเสี่ยง	ระดับความเสี่ยง (โอกาส*ผลกระทบ)	วิธีการในการบริหารจัดการความเสี่ยง	ผลการดำเนินการตามวิธีการในการบริหารจัดการความเสี่ยง
๓. การจัดซื้อจัดจ้าง	-การเรียกรับผลประโยชน์จากการจัดซื้อจัดจ้าง -เอื้อผลประโยชน์จากความสัมพันธ์ทางเครือญาติ	๒ X ๕ (ปานกลาง)	-ประชาสัมพันธ์การจัดซื้อจัดจ้างผ่านทางเว็บไซต์ หน่วยงาน หนังสือส่ง ประชาสัมพันธ์เสียงตามสาย -คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการตามพรบ. การจัดซื้อจัดจ้างตามการบริหารพัสดุ พ.ศ.๒๕๖๐ ให้ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเป็นธรรม -รายงานผลการดำเนินการด้านจัดซื้อจัดจ้างผ่านเว็บไซต์หน่วยงาน	ช่วยลดโอกาสการเกิดการทุจริตการเรียกรับผลประโยชน์ และการเอื้อประโยชน์จากความสัมพันธ์ส่วนตัวได้ในระดับหนึ่ง โดยการดำเนินงานด้านการจัดซื้อจัดจ้างมีความโปร่งใส ตรวจสอบได้และเป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ และหลักธรรมาภิบาลมากยิ่งขึ้น

ประเด็นความเสี่ยง	เหตุการณ์ความเสี่ยง	ระดับ ความเสี่ยง (โอกาส*ผลกระทบ)	วิธีการในการบริหารจัดการ ความเสี่ยง	ผลการดำเนินการตามวิธีการ ในการบริหารจัดการความเสี่ยง
๔. การบริหารงาน บุคคล	มีการรับบุคคลที่เป็นเครือญาติหรือ บุคคลที่ตนเองได้รับประโยชน์เข้า มาทำงานในหน่วยงาน ซึ่งบุคคลที่ เข้ามาทำงาน อาจมีคุณสมบัติไม่ เหมาะสมหรือไม่พร้อมในการ ปฏิบัติงาน	๒ X ๕ (ปานกลาง)	๑. ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ของการ บริหารงานบุคคลอย่างเคร่งครัด ๒. มีระบบการสอบทานหลายลำดับชั้น ๓. มีมาตรการตรวจสอบคุณสมบัติของ ผู้สมัครอย่างเข้มงวด ๔. มีการกำหนดให้เป็นไปตาม มาตรฐานที่กฎหมายกำหนดอย่าง เคร่งครัด	๑. การสรรหา บรรจุ และแต่งตั้งบุคลากร ทุกตำแหน่ง ดำเนินการโดยยึดตาม มาตรฐานที่กฎหมายกำหนดอย่าง เคร่งครัด และมีการเผยแพร่ประกาศรับ สมัครและผลการคัดเลือกผ่านเว็บไซต์และ บอร์ดประชาสัมพันธ์ของหน่วยงานอย่าง เปิดเผยและโปร่งใส ๒. มีกระบวนการตรวจสอบคุณสมบัติของ ผู้สมัครอย่างเข้มงวด และมีการสอบทาน ความถูกต้องหลายลำดับชั้นจาก คณะกรรมการที่ได้รับการแต่งตั้ง ๓. ผลการดำเนินการในรอบปี ไม่พบการ ร้องเรียน เรื่องการทุจริต การให้/รับ สินบน หรือการเอื้อประโยชน์ในการสอบ คัดเลือกหรือการประเมินผลการ ปฏิบัติงาน